VIKTOR E. FRANKL, PINCHAS LAPIDE

ISKANJE BOGA IN VPRAŠANJE SMISLA

Pogovor

prevod: Rudi Meden

Celjska Mohorjeva družba, zbirka Smisel, 2025, m. v., 164 str., 25 €, JAK

Slovenski prevod izjemnega pogovornega dela *Iskanje Boga in vprašanje smisla* predstavlja pomemben prispevek k razumevanju dialoga med vero in znanostjo, med psihoterapijo in teologijo ter med dvema velikima mislecema 20. stoletja – Viktorjem E. Franklom in Pinchasom Lapidejem. Knjiga je transkripcija osebnega, neposrednega pogovora, ki je leta 1984 potekal v Franklovem dunajskem stanovanju, in ponuja dragocen vpogled v razmišljanje dveh mož, ki ju družita izkušnja judovstva in globoko zanimanje za človekovo iskanje smisla – tako v trpljenju kot v veri. Knjiga ni klasično psihološko ali teološko delo, temveč sproščen in vsebinsko nabit dialog, ki se bere kot pričevanje – ne le o življenjskih pogledih obeh avtorjev, temveč tudi o možnosti plodnega srečanja med znanostjo in vero. Frankl, ki je sam preživel holokavst in zaradi njega izgubil skoraj vse družinske člane, se je vse življenje ukvarjal z vprašanjem smisla v trpljenju, Lapide, po drugi strani, pa prihaja iz močno zakoreninjene judovske teološke tradicije. A čeprav imata oba misleca različna izhodišča – eden kot znanstvenik, drugi kot teolog –, ju druži skupna osredotočenost na pomen vere, etike in notranje drže človeka. Knjiga se v izvrstnem in slogovno dovršenem prevodu Rudija Medena dotika številnih tem: antisemitizma, vprašanja molka Boga ob tragedijah, pomena svobodne volje, osebne odgovornosti, pa tudi smisla humorja, vere v posmrtno življenje in odnosa do smrti. *Iskanje Boga in vprašanje smisla* je knjiga, ki presega čas in prostor svojega nastanka ter nas spodbuja k razmisleku, notranji iskrenosti in dialogu. Prinaša nam pričevanje dveh modrih mož, ki nista bežala pred težkimi vprašanji, temveč sta jih sprejemala kot priložnost za rast – osebno, duhovno in človeško. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

MAX HORKHEIMER

MRK UMA

prevod: Andrej Adam

Krtina, zbirka Temeljna dela, 2025, m. v., 193 str., 25 €, JAK

Judovski filozof Max Horkh
ki mu je še pravočasno uspel
žati pred nacističnim holoka
(v Združene države, kjer je
moči s Theodorjem Adornom
eden ključnih filozofov tako i
vane frankfurtske šole (»Inšti
družbene raziskave«). V knjižici *Mrk uma*, ki jo je pisal med
svetovno vojno in tik po njej, se veliki mislec posveča razm
o umu – zgodovinsko, znanstveno, ontološko. V razpravi o
tivnem in subjektivnem umu nas Horkheimer v svojem klas
delu popelje v – vse od antike – po obdobjih razčlenjeno d
nje pojmov svobode, posameznika, družbe, politike, narave,
človeštva nasploh. Skozi celotno delo, ki tudi po skoraj osem
tih letih ni izgubilo niti kančka družbenokritične aktualnosti,
dobi občutek, da se zgodovina hitro končuje – da je človeštvo
do skrajnega roba. Kar v obdobju po holokavstu in drugih gr
druge – in prej prve – svetovne vojne ne bi smelo biti presen
Zategadelj: aktualnost. »Sociološka in psihološka razlaga zg
ših prepričanj se bo razlikovala od njihove filozofske obsodbe
prave. Čeprav prepričanja več nimajo moči, ki so jo imela v
okolju, bi lahko bila v tej funkciji spomin in vest človeštva; s
pripomogla, da pot človeštva ne bo spominjala na nesmiseln
ženje pacienta med uro rekreacije v psihiatrični bolnišnici,«
razpravo o umu – o človeštvu nasploh – zaključi Max Horkh
Izjemno zanimivo bi bilo *Mrk uma* umestiti v kontekst poc
distopije in digitalne revolucije. > BOŠTJAN VIDEMŠEK

PREPOROD IN TRANSFORMACIJE KONFUCIJANSTVA V SODOBNI VZHODNI AZIJI

urejanje: Téa Sernelj

Univerza v Ljubljani, zbirka Studia Humanitatis Asiatica, 2025, m. v., 233 str., 22,90 €

Konfucijanstvo je pomembna doktrina, ki narekuje tradicijo, filozofijo, religijo, politično misel in nenazadnje posameznikov način življenja. Ime je dobila po starokitajskem filozofu Konfuciju, ki je deloval okoli leta 500 pr. n. št. in zasnoval sistem vrednot, ki so skozi stoletja povsem prepojile kitajsko in vzhodnoazijsko družbo. Kljub temu, da je to območje doživelo številne politične spremembe, konfucionizem ostaja temelj družbe in doživlja celo preporod. V pričujoči knjigi so zbrani prispevki različnih raziskovalcev, ki preučujejo prav ta preporod v sodobni Kitajski, na Tajvanu, Japonskem in v Koreji, to pa skušajo predstaviti tudi skozi perspektivo globalnosti, saj imajo te države velik kulturni in gospodarski vpliv na preostali svet. Monografija, ki bo dragocena predvsem za raziskovalce azijskih študij, primerjalne filozofije in kulturne zgodovine, zanimiva pa tudi za tiste, ki si želijo vedeti več o sodobni družbi Vzhodne Azije. > SANJA PODRŽAJ

MICHAEL WALZER

SFERE PRAVIČNOSTI

Zagovor pluralizma in enakosti

prevod: Mitja Sardoč

Krtina, zbirka Temeljna dela, 2025, m. v., 443 str., 40 €, JAK

Michael Walzer (1935) je ameriški politični filozof, dolgoletni profesor na univerzi Princeton in nekdanji urednik revije *Dissent*. Velja za enega najvplivnejših mislecev sodobne politične teorije, znan je p
jih razpravah o pravični vojni, državljanstvu in socialni pravi
V delu *Sfere pravičnosti* iz leta 1983 (njegovem prvem pre
slovenščino) Walzer predstavi tezo, da pravičnost ni ena sam
verzalna formula, temveč skupek različnih »sfer«, v katerih
specifična pravila razdelitve dobrin. Dobrine, kot so zdrav
braževanje, denar, politična moč itn., med seboj niso zam
saj ima vsaka lastno logiko razdeljevanja. Če ena sfera – d
bogastvo – prevlada in omogoča dostop tudi do drugih (n
litične moči ali izobraževanja), nastane krivica. Walzer zag
pluralistično pravičnost, kjer družba skrbi, da posamezna d
ostane znotraj svoje sfere in se deli po pravilih, ki izhajajo iz n
pomena. Pomembna humanistična knjiga spodbuja k razm
kako oblikovati družbo, ki bi bila pravična v večplastnem, ne
dimenzionalnem smislu. > SAMO RUGELJ